

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๔๕๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ผลการพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง
“บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๙๓๕
ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๓๐๒.๑/๕๐๓๒
ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน” ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตาม
สำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการ
ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม (กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก
และเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) กระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัด
กระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการ
พัฒนาเด็ก มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิดวงประทีป และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติเรื่อง “บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงศึกษาธิการ
ทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงศึกษาธิการทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็น
และข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๑๙๓

www.cabinet.thaigov.go.th

๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖

C- ๑๖๓๕
ร.ด.ร. ๑ ๑๖ ๑๐/๕
ผอ.สำนักงาน ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖
ผอ. ๑๗ ๑๖ ม.ค.
ผอ. ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖
นาง ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖
จนท. ๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
ในเรื่องที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง “บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน”**

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง “บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) กระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิดวงประทีป และผู้แทนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและได้เสนอความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเยาวชน ๑.๑ ควรให้ความสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้การพัฒนาเยาวชนเป็นวาระแห่งชาติ เป็นนโยบายสาธารณะ	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ควรกำหนดให้เรื่องการพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นวาระแห่งชาติ และมีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงาน : พม. ได้จัดทำ ๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีการประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ๒. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ๓. แผนปฏิบัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการส่งเสริมการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งเป็นแนวทางในการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๒ กำหนดคุณสมบัติและคุณลักษณะของเยาวชนที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาเยาวชน	ความเห็น/ผลการพิจารณา : การกำหนดคุณสมบัติและคุณลักษณะของเยาวชนที่พึงประสงค์ มีหลายหน่วยงานได้กำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งที่สอดคล้องกันและแตกต่างกัน ดังนั้นควรมีหน่วยงานกลางระดับชาติเป็นหลักในการร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและคุณลักษณะของเยาวชนที่พึงประสงค์ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจตรงกัน ไม่สับสน ผลการดำเนินงาน : พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดคุณลักษณะเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์ ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้ ๑. ให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อครอบครัว ภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น รวมทั้งกฎเกณฑ์และกติกาสังคม ๒. ให้มีสุขภาพและพลานามัยแข็งแรง รู้จักป้องกันตนเองจากโรคและสิ่งเสพติด ๓. ให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามสมควรแก่วัย จริยธรรม และคุณธรรม ๔. ให้มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีศักดิ์ศรีและความภาคภูมิใจในการทำงานสุจริต ๕. ให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ๖. ให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยมีจิตสำนึกในการให้และการอาสาสมัคร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ ๗. ให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมตามสมควรแก่วัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ ๘ ข้อ ดังนี้ ๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒. ซื่อสัตย์สุจริต ๓. มีวินัย

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๔. ใฝ่เรียนรู้ ๕. อยู่อย่างพอเพียง ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๗. รักความเป็นไทย ๘. มีจิตสาธารณะ แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ได้กำหนดเป้าหมายเชิงคุณภาพไว้คือ คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุขมีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุข มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศ มาตรฐานการศึกษาของชาติ กำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คือ คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ร่างแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) กำหนดเป้าประสงค์ คือ ให้คนไทยยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม ๙ ประการเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ ๑. มีสติ อดทน อดกลั้น ๒. ความซื่อสัตย์ สุจริต ๓. ความรับผิดชอบ มีวินัย และ ขยันหมั่นเพียร ๔. มีเมตตา สามัคคี เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ๕. ความกตัญญูกตเวทิตะ ๖. ความละเอียดรอบคอบ ๗. ความยุติธรรม ๘. ความพอเพียง ประหยัด อดออม ๙. ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๑.๓ จัดทำยุทธศาสตร์ชาติเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนที่พึงประสงค์ โดยให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ คุณลักษณะข้อหนึ่งของเยาวชนที่พึงประสงค์ คือ เยาวชนที่รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ด้วยเหตุผลและสติปัญญา เป็นผู้คิดเป็น คิดชอบพูดเป็น ทำเป็น ทำชอบ	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ข้อความ “คุณลักษณะข้อหนึ่งของเยาวชนที่พึงประสงค์ คือ เยาวชนที่รู้จักคิด รู้จักวิเคราะห์ด้วยเหตุผลและสติปัญญา เป็นผู้คิดเป็น คิดชอบ พูดเป็น ทำเป็น ทำชอบ” เป็นเรื่องคุณลักษณะของเยาวชนที่พึงประสงค์ ควรย้ายไปอยู่ในข้อ ๑.๒

/ผลการดำเนินงาน : ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ผลการดำเนินงาน : การจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยมีการดำเนินการดังนี้ ๑. จัดประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนในช่วงปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ จำนวน ๕ ครั้งทั่วประเทศ ๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวมสถานการณ์ประเด็นท้าทาย และกำหนดขอบเขตของเป้าหมายด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ๔. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิพากษ์ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ ๕. ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ๖. ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี
๒. บทบาทของการศึกษา ๒.๑ ควรปฏิรูปการศึกษารอบใหม่เพื่อไปสู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างมีคุณค่า คุณประโยชน์และคุณธรรม โดยมีเยาวชนเป็นเป้าหมายที่สำคัญ ๒.๒ การปฏิรูปการศึกษารอบใหม่ จะต้องให้ความสำคัญแก่การศึกษาด้านจิตใจและศีลธรรมมากยิ่งขึ้น เพราะสิ่งที่ขาดแคลนในขณะนี้ คือ ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ๑. ควรนำกระบวนการลูกเสือมาใช้ในการจัดการศึกษา เพราะจะช่วยหล่อหลอมเด็กและเยาวชนให้มีระเบียบวินัย ส่งเสริมความสามัคคี และความเป็นประชาธิปไตย ๒. ควรส่งเสริมการกีฬา เพราะจะทำให้เด็กและเยาวชนมีสุขภาพที่ดี และปลอดจากยาเสพติด

/ผลการดำเนินงาน : ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ผลการดำเนินงาน : นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้กำหนดนโยบายการศึกษาที่เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วย การพัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษาเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริง
๒.๓ ควรปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ควรนำวิชาศีลธรรมและวิชาหน้าที่พลเมือง กลับคืนมา การศึกษาจะต้องทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นวิถีชีวิต	ความเห็น/ผลการพิจารณา : หลักสูตรการศึกษาควรเน้นการสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ดี สร้างภูมิคุ้มกันในตนเอง และควรกำหนดให้มีการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในระดับอุดมศึกษา ผลการดำเนินงาน : ศธ. ได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยสาระต่าง ๆ ได้แก่ ๑. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ๒. หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ๓. เศรษฐศาสตร์ ๔. ประวัติศาสตร์ และ ๕. ภูมิศาสตร์ และได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒.๔ ปรับปรุงหลักสูตรวิธีสอนและวิธีเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ประวัติศาสตร์	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ๑. การจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบคือ ครูจบไม่ตรงสาขาวิชาที่สอน ควรมีการระบุหรือไม่ว่าครูที่จะสอนวิชาศาสนาควรจบนักธรรมโท

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒. การจะปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรม ทักษะชีวิตเพื่อให้มีภูมิคุ้มกันในการป้องกันปัญหาเสพติด ครูทุกคนต้องร่วมมือกันและบูรณาการในการเรียนการสอน ทุกวิชา ไม่ใช่เฉพาะครูที่สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาและวัฒนธรรมเท่านั้น นอกจากนี้ สถาบันอื่น ๆ ก็ต้องให้ความร่วมมือ ไม่ใช่สถานศึกษาเพียงอย่างเดียว ผลการดำเนินงาน : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำ ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๑ และมีการศึกษาวิจัยนำร่องใน สถานศึกษา ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช. พัฒนาหลักสูตรว่าด้วยคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการ ป้องกันการทุจริต สำหรับเด็กและเยาวชน
๓. บทบาทของศาสนา ๓.๑ ควรมีนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับ การทํานุบำรุงส่งเสริมศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติไทยมาแต่โบราณกาล	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ที่ประชุมเห็นควรให้นโยบายและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เกี่ยวกับการทํานุบำรุงส่งเสริมศาสนา โดยให้ครอบคลุม ทุกศาสนา ผลการดำเนินงาน : นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้กำหนด นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ข้อ ๔.๔.๒ อนุรักษ์ คุ้มครอง และทํานุบำรุงศาสนา ส่งเสริมการปรับปรุง องค์กรและกลไกที่รับผิดชอบด้านศาสนา เพื่อให้การ บริหารจัดการ ส่งเสริม ทํานุบำรุงศาสนา มีความเป็น เอกภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมความเข้าใจ อันดีและสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา เพื่อนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนใช้หลักธรรม ในการดำรงชีวิตมากขึ้น

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒ ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนธรรมศึกษา โดยกำหนดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาควรจะต้องสอบได้ธรรมศึกษาตรี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรสอบได้ธรรมศึกษาโท และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรสอบได้ธรรมศึกษาเอก	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ๑. ควรส่งเสริมการเรียนธรรมศึกษา โดยบูรณาการเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๒. เด็กที่สอบได้ธรรมศึกษา ควรให้คะแนนเพิ่มในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม และบันทึกลงในทะเบียนสะสม ๓. ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาผู้ที่สอบได้ธรรมศึกษาเข้าทำงาน เพราะแสดงว่าเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ผลการดำเนินงาน : กรมการศาสนาได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมการศึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เผยแผ่หลักธรรมสู่เด็ก เยาวชน และประชาชนให้เป็นคนดีมีคุณภาพของสังคม โดยมีการจัดชั้นเรียนและหลักสูตรการเรียนการสอนเป็น ๓ ชั้น คือ ๑. ขั้นต้น สอนธรรมศึกษาชั้นตรี ๒. ชั้นกลาง สอนธรรมศึกษาชั้นโท และ ๓. ขั้นสูง สอนธรรมศึกษาชั้นเอก
๔. บทบาทของวัฒนธรรม ๔.๑ ควรมีนโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมซึ่งเป็นมรดกอันมีค่าของชาติ และเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญ เพื่อให้คนไทยภาคภูมิใจในวัฒนธรรมอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้มีความเจริญมั่นคง	ความเห็น/ผลการพิจารณา : วธ. ได้จัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๙) และ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ซึ่งควรมีการนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงาน : นโยบายรัฐบาล (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้กำหนดนโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ข้อ ๔.๔.๓ อนุรักษ์ ทำนุบำรุง และบูรณปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์ และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะการแสดง ทั้งที่เป็นมรดกของชาติและการแสดงพื้นบ้านให้เป็นมรดกไทยมรดกโลกของคนรุ่นต่อไป โดยจัดหาสถานที่จัดการแสดงทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค และเพิ่มพื้นที่เวทีทางด้านวัฒนธรรมให้สามารถจัดการแสดงได้อย่างต่อเนื่องในราคาที่เหมาะสมที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าชมได้ เพื่อสืบสานและสืบทอดการแสดงที่ทรงคุณค่าและสมควรภาคภูมิใจสู่ประชาชนส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และถ่ายทอดสู่ชาวต่างชาติให้ร่วมชื่นชมคุณค่าของวัฒนธรรมไทย วธ. ได้จัดทำแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๙) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนางานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ เห็นชอบในหลักการ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ วธ. ได้จัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ โดยกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อบูชาส่งเสริมและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ให้คงอยู่อย่างยั่งยืนพร้อมนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้จรรโลงสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถอยู่บนเวทีโลกได้อย่างภาคภูมิใจ และมีการกำหนดพันธกิจไว้ ๔ ด้าน คือ ๑. สืบสาน และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นรวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ๒. ปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ๓. นำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้จรรโลงสังคมและส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๔. สร้างการยอมรับบนเวทีโลกอย่างภาคภูมิใจ

/โดย ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	โดยประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้าใจวัฒนธรรมที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ผ่านกลไกในการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นรวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมพหุวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมให้เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน ครูภูมิปัญญาชาวบ้านผู้สร้างสรรค์ผลงานแขนงต่าง ๆ ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน ตลอดจนสืบทอดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ผลักดันให้เกิดการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อบ่มไปสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมไทย ให้โดดเด่นในเวทีโลก และสร้างความร่วมมือจากหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ ๕ สร้างกลไกการจัดการทางวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยจัดการศูนย์กลางองค์ความรู้อย่างเป็นระบบซึ่งให้ความร่วมมือกับเครือข่ายและนักวิจัย เพื่อใช้ในการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญา
๔.๒ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ทั้งวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ ให้ความเจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลกัน โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางจิตใจซึ่งยังล้าหลังวัฒนธรรมทางวัตถุ	ความเห็น/ผลการพิจารณา : ที่ประชุมเห็นควรให้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ทั้งวัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ ให้ความเจริญก้าวหน้าอย่างสมดุลกัน รวมทั้งควรส่งเสริมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ทั้ง ๗ ด้าน

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๓ ควรส่งเสริมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ทั้ง ๗ ด้าน ดังนี้ วัฒนธรรมในการดำรงชีพ ในการทำงาน ในการอยู่ร่วมกัน วัฒนธรรมเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาธิปไตย	ผลการดำเนินงาน : วธ.ได้ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยศึกษา วิจัย และ รวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน รวมทั้งจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ อนุรักษ์ สืบทอดพระราชพิธี และงานสำคัญของสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ ได้ส่งเสริม ให้นำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่ม มูลค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ต่อไป ในส่วนวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ทั้ง ๗ ด้าน วธ. ได้ ส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยของเด็กและเยาวชน โดยจัดทำเป็นชุดการ์ตูน แจกให้โรงเรียนทั่วประเทศแล้ว และจะดำเนินการจัดทำชุดการ์ตูนอีก ๖ ด้าน ต่อไป
	ความเห็น/ผลการพิจารณาเพิ่มเติม ๑. ควรปรับแก้ชื่อเรื่อง เป็น “บทบาทของ การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเด็กและ เยาวชน” เพื่อให้ครอบคลุมถึงเด็กด้วย ๒. ในเรื่องบทบาทของเยาวชนที่พึงประสงค์ หัวข้อ บทบาทต่อสังคม ควรเน้นการดำรงตนเป็นพลเมือง รู้จักสิทธิ และหน้าที่ เช่น การรับการศึกษา การเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตนตามศาสนาที่ตนนับถือ การรับราชการทหาร การเสียภาษี การรังเกียจการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น ๓. การดำเนินงานในการพัฒนาเด็กและเยาวชน จะมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบ ควรมีการบูรณาการระหว่าง หน่วยงาน ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเกิดความชัดเจน ๔. ควรเพิ่มหัวข้อบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยคำนึงถึงเรื่องการบริหารจัดการสื่อ เช่น การผลิตสื่อที่สร้างสรรค์ การผลิต สื่อเรื่องศาสนาและวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่ทาง Social Media เป็นต้น ๕. ควรมีการเผยแพร่นโยบายและแผนต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ให้แก่สถานศึกษา เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงยุติธรรม (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) กระทรวงวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย มูลนิธิดวงประทีป และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง “บทบาทของการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในการพัฒนาเยาวชน”

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๗ ม.ค. ๒๕๕๖

๑๖ ม.ค. ๒๕๕๖
ร.ด.ศ.
ผอ.สำนัก ๑-๑๖-๒๐๕๖
ผอ.ช. ๑๖ ม.ค. ๒๕๕๖
ผอ.ก. ๑๖ ม.ค.
น.ค. ๑๖ ม.ค. ๒๕๕๖
จน.ก.